

**PEDAGÓGIAI ISMERETEK
ÁGAZATI SZAKMAI ÉRETTSÉGI VIZSGA**

II. A VIZSGA LEÍRÁSA

A vizsga részei

Középszint		Emelt szint	
Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
120 perc	15 perc	180 perc	20 perc
100 pont	50 pont	100 pont	50 pont

A vizsgán semmilyen segédeszköz nem használható.

Nyilvánosságra hozandók

	Középszint		Emelt szint	
	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga	Írásbeli vizsga	Szóbeli vizsga
Anyag	NINCS	témakörök	NINCS	témakörök
Mikor?	NINCS	jogszabály szerint	NINCS	jogszabály szerint

KÖZÉPSZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
120 perc		15 perc
Feladatlap		Egy gyakorlatközpontú tétel kifejtése
Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	Szöveges, kifejtendő feladatok	
60 pont	40 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga

Általános szabályok

Az írásbeli vizsgán a pedagógia szakmai tartalmakról történik átfogó számadás. A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

A feladatok egy feladatlapra kerülnek összeállításra. A központi írásbeli feladatsor feladatai a részletes érettségi követelmények valamennyi témaköréből kiválasztásra kerülhetnek.

Tartalmi szerkezet

A feladatlap ismeretanyagának kiválasztása a témakörökhöz tartozó részletes követelményeken alapul. A feladattípusok az előírt képességjellegű követelményeknek felelnek meg. Az egyes követelményekhez rendelt arányok azt a célt szolgálják, hogy teljes egészében érvényesüljenek a megfogalmazott fejlesztési követelmények.

Témakörök:

- a nevelés elmélete,
- nevelési gyakorlat,
- egészségtan és gondozás,
- kommunikáció és konfliktuskezelés.

A feladatokban megjelenő kompetenciák hozzávetőleges arányai:

Kompetenciák	Aránya a feladatlapban
Neveléseméleti ismeretek tematikus bemutatása	20%
Neveléseméleti ismeretek problémacentrikus, gyakorlathoz kapcsolódó bemutatása	35%
Egészségnevelési és gondozási ismeretek bemutatása	15%
Kommunikációs ismeretek bemutatása és konfliktusok, konfliktusos helyzetek elemzése	15%
A szaknyelv alkalmazása, fogalmak, adatok pontos ismerete	15%

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés a központilag összeállított javítási-értékelési útmutató kötelező előírásai alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga**Általános szabályok**

A középszintű szóbeli vizsga tételsorának összeállításáról a vizsgabizottságot működtető intézmény gondoskodik. A tétel pontos megfogalmazása nem hozható nyilvánosságra. Ha a szóbeli tételek kifejtése forrásanyagot, mellékletet, ábrát, esetleg eszközt igényel, ezt a segédletet a vizsgázó a tételbe építve kapja meg, és a szóbeli felelete kifejtése alatt használhatja.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A szóbeli tételsor 20-25 tételből áll, évente cserélni kell a tételek 20-25%-át.

A szóbeli tételek címét és részleteit az előírt témakörök és a részletes vizsgakövetelmények alapján kell meghatározni.

A szóbeli vizsga gyakorlati feladatokat tartalmaz, ennek értelmezése mellett elvárt az adott gyakorlati szituációhoz kapcsolódó elméleti ismeretanyag kifejtése. A gyakorlati feladatok logikai feldolgozása az ismeretelemző-értékelő, önálló gondolkodást, a lényegkiemelő és rendszerező képességet, a kreativitást kívánja meg a vizsgázótól. A különböző életkori szakaszokban felmerülő alapvető testi, lelki, szociális, gondozási igények, a nevelés körébe tartozó alapproblémák felismerése, a pedagógiai helyzetek, döntési szituációk, etikai kérdések értelmezése során megmutatkoznak a vizsgázó jövőbeni szakmai munkájához szükséges személyes, kognitív, szociális és speciális kompetenciák motívumai.

Témakörök:

- a nevelés elmélete,
- nevelési gyakorlat,
- egészségügy és gondozás,
- kommunikáció és konfliktuskezelés.

Példák

- gondozási tevékenység, pedagógiai-pszichológiai szempontú elemzése,
 - gyakorlati példákban gyermektevékenység (játék, munka, tanulás) pedagógiai-pszichológiai szempontú elemzése,
 - vizsgálati módszerek jellemzőinek szakszerű leírása, pedagógiai hasznosításuk bemutatása,
 - pedagógiai problémahelyzetek, szituációk megoldásának pedagógiai-pszichológiai szempontú elemzése, véleményezése,
 - „Mit tenne, ha” - döntés szituáció megoldása,
 - konfliktusmegoldások pedagógiai-pszichológiai szempontú elemzése, véleményezése.
- A feladatokban megjelenő kompetenciák arányai:

Kompetenciák	Százalék
Pedagógiai gyakorlati feladatok logikai feldolgozása	80%
A szaknyelv alkalmazása	20%

A szóbeli vizsgarész értékelése

Az értékelési útmutató rögzíti az egyes feladatok kifejtésének elvárt tartalmi összetevőit és az ezekre adható, 50 pont felosztásával kialakított maximális részpontoszámokat, amely alapján a feleletet értékelni kell. Az egyes részpontoszámok legfeljebb 5-6 pontot érnek.

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik:

Szempontok, kompetenciák	Pontszám
A felelet felépítése, előadásmódja	5 pont
Tartalmi összetevők: a gyakorlati feladat értelmezése a tétel leírásában megadott szempontok alapján, a tétellel kapcsolatos ismeretek kiemelése	40 pont
Szakmai terminusok szakszerű használata	5 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	50 pont

EMELT SZINTŰ VIZSGA

Írásbeli vizsga		Szóbeli vizsga
180 perc		20 perc
Feladatlap		Egy tétel kifejtése
Egyszerű, rövid választ igénylő feladatok	Szöveges, kifejtendő feladatok	
50 pont	50 pont	
100 pont		50 pont

Írásbeli vizsga**Általános szabályok**

Az írásbeli vizsgán a pedagógia szakmai tartalmakról történik átfogó számadás.

Az írásbeli vizsgán a vizsgázónak egy központi írásbeli feladatsort kell megoldania. A vizsgázó a rendelkezésére álló időt tetszése szerint oszthatja meg az egyes feladatok között és megoldásuk sorrendjét is meghatározhatja.

Az írásbeli feladatlap tartalmi és formai jellemzői

A feladatok egy feladatlapon kerülnek összeállításra. A központi írásbeli feladatsor feladatai a részletes érettségi követelmények valamennyi témaköréből kiválasztásra kerülhetnek.

Tartalmi szerkezet

A feladatlap ismeretanyagának kiválasztása a témakörökhöz tartozó részletes követelményeken alapul. A feladattípusok az előírt képességjellegű követelményeknek felelnek meg. Az egyes követelményekhez rendelt arányok azt a célt szolgálják, hogy teljes egészében érvényesüljenek a megfogalmazott fejlesztési követelmények.

Témakörök

- a nevelés elmélete,
- nevelési gyakorlat,
- egészségügy és gondozás,
- kommunikáció és konfliktuskezelés.

A feladatokban megjelenő kompetenciák hozzávetőleges arányai:

Kompetenciák	Aránya a feladatlapban
Neveléseméleti ismeretek tematikus bemutatása	35%
Neveléseméleti ismeretek problémacentrikus, gyakorlathoz kapcsolódó bemutatása	20%
Egészségnevelési és gondozási ismeretek bemutatása	15%
Kommunikációs ismeretek bemutatása és konfliktusok, konfliktusos helyzetek elemzése	15%
A szaknyelv alkalmazása, fogalmak, adatok pontos ismerete	15%

Az írásbeli feladatlap értékelése

Az értékelés központilag összeállított javítási-értékelési útmutató alapján történik. Az egyes kérdésekre és feladatokra adható pontszámokat a javítási-értékelési útmutató tartalmazza. A javítás során az útmutatóban meghatározott pontszám tovább nem bontható.

Szóbeli vizsga**Általános szabályok**

Az emelt szintű szóbeli vizsgán központilag összeállított tételsorból kihúzott tétel kifejtésével kell számot adni az elméleti és gyakorlati ismeretekről. Ha a szóbeli tételek kifejtése forrásanyagot, mellékletet, ábrát, esetleg eszközt igényel, ezt a segédletet a vizsgázó a tételbe építve kapja meg, és a szóbeli felelete kifejtése alatt használhatja. A tételkifejtés során a gyakorlatokon, hospitálásokon szerzett ismereteit, tapasztalatait a vizsgázó a feleletébe beépítheti.

A szóbeli tételsor tartalmi és formai jellemzői

A szóbeli tételsornak legalább 20 tételt kell tartalmaznia. A szóbeli tételek címét és részleteit az előírt témakörök és a részletes vizsgakövetelmények alapján kell meghatározni.

A szóbeli vizsga tételei gyakorlati elemeket is tartalmazhatnak; a gyakorlati példák elsősorban az elméleti ismeretek alátámasztására vagy kiindulásként szolgálnak. A gyakorlati feladat értelmezése mellett elvárt az adott szituációhoz kapcsolódó elméleti ismeretanyag kifejtése

A gyakorlati feladatok logikai feldolgozása és a tétel ismeretanyagának elméleti ismertetése az ismeretelemző-értékelő, önálló gondolkodást, a lényegkiemelő és rendszerező képességet, a kreativitást kívánja meg a vizsgázótól. A különböző életkori szakaszokban felmerülő alapvető testi, lelki, szociális, gondozási igények, a nevelés körébe tartozó alapproblémák felismerése, a pedagógiai helyzetek, döntési szituációk, etikai kérdések értelmezése, dokumentumok elemzése során megmutatkoznak a vizsgázó jövőbeni szakmai munkájához szükséges személyes, kognitív, szociális és speciális kompetenciák motívumai.

Témakörök

- a nevelés elmélete,
- nevelési gyakorlat,
- egészségügy és gondozás,
- kommunikáció és konfliktuskezelés.

Példák

- gondozási tevékenység, pedagógiai-pszichológiai szempontú elemzése,
- gyakorlati példákban gyermektevékenység (játék, munka, tanulás) pedagógiai-pszichológiai szempontú elemzése,
 - vizsgálati módszerek jellemzőinek szakszerű leírása, pedagógiai hasznosításuk bemutatása,
 - vizsgálati módszerek dokumentumainak elemzése, értelmezése
 - pedagógiai problémahelyzetek, szituációk megoldásának pedagógiai-pszichológiai szempontú elemzése, véleményezése,
 - „Mit tenne, ha” - döntés szituáció megoldása,
 - konfliktusmegoldások pedagógiai-pszichológiai szempontú elemzése, véleményezése.

A feladatokban megjelenő kompetenciák arányai:

Kompetenciák	Százalék
Gyakorlati feladatok logikai feldolgozása, ehhez kapcsolódva elméleti ismeretek bemutatása a fenti témakörökhöz kapcsolódóan	80%
A szaknyelv alkalmazása	20%

A szóbeli vizsgarész értékelése

A központi értékelési útmutató rögzíti az egyes feladatok kifejtésének elvárt tartalmi összetevőit és az ezekre adható, 50 pont felosztásával kialakított maximális részpontoszámokat, amely alapján a feleletet értékelni kell. Az egyes részpontoszámok legfeljebb 5-6 pontot érnek.

A szóbeli felelet értékelése az alábbi szempontok és kompetenciák alapján történik:

Szempontok, kompetenciák	Pontszám
A felelet felépítése, előadásmódja	5 pont
Tartalmi összetevők: a feladat értelmezése a tétel leírásában megadott szempontok alapján, a tétellel kapcsolatos ismeretek kiemelése	40 pont
Szakmai terminusok szakszerű használata	5 pont
SZÓBELI ÖSSZPONTSZÁM:	50 pont